מערך שיעור

זהות משפחתית – סיפור ההתיישבות של המשפחה שלי

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ב'

ציר מוביל: ממשפחה לעם - שורשי הזהות שלי

רעיון מרכזי: המשפחה שלי והקשר למולדת

נושא: סיפור ההתיישבות של בני המשפחה בארץ ישראל

מיומנויות:

אוריינות לשונית, חשיבה יצירתית, חשיבה ביקורתית

בין-תחומיות:

שילוב שפה ומולדת

ערכים: זיקה לארץ ושייכות

מערך השיעור

פתיחה

מטרה: הכרת סיפור ההתיישבות של עולים לארץ ישראל
פיתוח תחושת שייכות למורשת המשפחתית

מה עושים?

1. המורה מציגה 3-4 תמונות של משפחות עולות לארץ ישראל מתקופות שונות (נספח 1)
2. שואלים: מה אתם רואים בתמונה? איך אתם חושבים שהם מרגישים?
   לאן הם הגיעו? למה עוזבים מקום ובוחרים לבוא לארץ חדשה?
   מה הייתם לוקחים אתכם אם הייתם צריכים לעזוב את הבית ולעלות לארץ חדשה?
3. מסכמים: כולנו גרים בארץ ישראל, אבל לרבים מאיתנו יש סיפורים של הגעה, של מסע, של חלום.
   היום נתחיל להכיר את הסיפור של כל אחד ואחת מאיתנו.

מה צריך?

תמונות (נספח 1)

למידה פעילה

מטרות: התלמידים יכירו את סיפור ההתיישבות של משפחתם, יביעו את עצמם בעל פה, בכתב או בציור, ויחוו את המגוון המשפחתי בכיתה.

מה עושים?

1. כל תלמיד משתף את סיפור המשפחה שאסף בבית:
   מאיפה הגיעו, מתי, איך זה היה?
   מי שהוריו ילידי הארץ – משתף על ילדות ההורים בארץ: איפה גרו, איך נראו החיים פעם.
2. דף משימה: הילדים ימלאו דף עבודה קצר על הסיפור של המשפחה שלי (נספח 2)

מה צריך?

דף משימה (נספח 2)

אפשרות נוספת: "המשפחה שלי עולה לארץ ישראל"

הנחיה לתלמידים:

1. דמיינו את הרגע שבו המשפחה שלכם או של חבריכם עלתה לארץ ישראל – איך זה נראה? מי היה שם? מה הם עשו? מה הם הרגישו?
2. המשימה: ציירו את המשפחה שלכם ברגע העלייה או כשהם הגיעו לארץ. אפשר לציין במפת העולם את המקומות שמהם הגיעו הסבים והסבתות

עיבוד וסיכום

מטרה: להבין שכל משפחה מביאה עמה סיפור, ולמרות השוני – כולנו שייכים יחד.

מה עושים?

שיחה כיתתית בהנחיית המורה:

מה גיליתם היום על חברים שלא ידעתם? האם היו סיפורים דומים?
איך מרגישים כשמשתפים סיפור משפחתי? מה מחבר בין כולנו?

מעגל שיתוף קצר – כל ילד משלים משפט:

- "הכי הופתעתי מ..."
- "הכי התרגשתי לשמוע על..."
- "אני גאה במשפחה שלי כי..."

מסכמים :

"לכל אחד ואחת מכם יש סיפור שמתחבר לסיפור של העם שלנו. זה מה שהופך אותנו לחזקים – הגיוון, השורשים והדרך שכל משפחה עשתה כדי להיות כאן, יחד."

בכיתה שלנו כל אחד ואחת הגיעו ממקום אחר, מארץ אחרת, ממשפחה אחרת, והשפה או הסיפור שונים. זה מה שהופך אותנו למיוחדים! כשאנחנו מקשיבים זה לזה ולומדים זה על זה, אנחנו מגלים עולמות חדשים. חשוב לזכור שלמרות השוני – כולנו חברים באותה כיתה ואפשר ללמוד, לשחק ולעזור יחד – בדיוק כמו משפחה גדולה.

להמשך המסע

- להזמין סבא או סבתא לכיתה לספר סיפור. לוודא שיש גיוון ממקומות שונים בעולם - יש לתת מקום לכולם.
- ליצור אלבום כיתתי: "המסע המשפחתי שלנו לישראל."
- להמחיז סיפור עלייה של משפחה אחת.

צידה לדרך (נספחים)

נספח 1: תמונות

1. עולים מתימן במטוס לישראל, 1949. צילום: דוד אלדן, לשכת העיתונות הממשלתית, מחלקת הצילומים ירושלים.
2. 'מבצע שלמה' להעלאת יהודי אתיופיה לישראל. העולים החדשים עולים למטוס חיל האוויר הלוקח אותם מאדיס אבבה לישראל, 1991 (צילום: לע"מ ynet).
3. קבלת פנים לעולות חדשות בנמל התעופה בן גוריון
4. עולים חדשים ממרוקו באונייה בשנת 1954 (ויקיפדיה)
5. מעברה ליד נהריה, 1952 (ויקיפדיה)
6. נטיעת עץ בשנת 2011, טל רוסו (אז אלוף פיקוד הדרום בצה"ל) נוטע עצים כ"קו הגנה" בעוטף עזה(ויקיפדיה)

סיפור ההתיישבות של המשפחה שלי

מהיכן המשפחה שלי עלתה לארץ ישראל?

איך הם הגיעו לארץ?
(מטוס, אונייה, ברגל...)

מי עלה לארץ?
(סבא, סבתא, אמא, אבא)

איפה הם גרים היום?

מה אני הכי אוהב בסיפור שלהם?